

Locuinta Redactorului

91

Cancelaria Redactoarei
in
Strat'a tragatorului [Lăzăreto], Nr. 6.

Scrisorile nefrancate nu se vor pămătă locul numai de la corespondenții regulari ai „Federatiunii.” Articoli trămași și publicați se vor arde.

FEDERATIUNE

Diurnal politico, literario, comercial si economicu.

Va fi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Invitare de prenumeratiune

la diariul politico

,,FEDERATIUNE“pre semestrulu II. (Juliu—decembrie)
1872.

Onorab. DD. cetitori, cari voiescă a avea diariul „Federatiunea” sunt rogati că să binevoiescă a grabă cu insinuarea la prenumeratiune, că ei altintre irregularitate în spediție nu se potu înălța.

Totodată suntemu siliti să insistă cu întrebările pentru a ni se trămite restantele de pre sem. I. că ei adu înșinuarea diariului devine forte ingreunată prin agrumadirea restantelor și cari apoi facu imposibile creditarea ulterioare.

Redactiunea.

Scire electr. partie. a „Feder.“

Data in Siomcut'a-Mare, 11. iuliu, 12 ore d'in di.

Cu pressiune violentia, corumpere cu bani si beature s'a facutu ablegatu guvernamentalulu Buda ieri la Siomcut'a-Mare. Presiedintele comisiunei alegatorie dr. Colceriu a intimidat si maltratatu alegatorii de partid'a naționala oppositionala.

Data Siomcut'a-Mare 12. iuliu, 11 ore d'in di.

Alegerea de ablegatu in Chioru, cerc. electorale Siomcut'a-mare, s'a seversitu cu cea mai mare linisice. In alessu Sandru Buda cu unu numerueclatantu de voturi.

Pest'a, 1/13. iuliu, 1872.

Telegrammele contradictorie despre actul alegerii în ambele cercuri elect. alle districtului Cetății-de-Petra, adeverescă în prisosintă, că partidul național acolo este mai neînsemnat decât ca să-si fie potutu validă vîntă sa. Se vede a fi și neorganizată, ceea ce nu poate surprinde pre nimeni, de ora ce, în acelui district, partidul național pana acum n'au existat; D. Andrei Medanu, alessu pentru sesiunea d'in 1865-9 s'a tenu de partidul național, acesta au fostu numai eflussul convictiunilor sale personali, prin urmare meritul său si neci decât allu partidei naționale d'in district, carea nu existasse si nu existe inca, si trebuie a se forma, organiză si disciplină. Partide personali si fără de principie nu voru vedé alte rezultate decât totu numai ca cele ce s'a vediutu pana acum în districtul Cetății-de-Petra, nu numai cu privire la districtu insu-si, ci și la persone, prout exempla docent.

In Transsilvania alegerile curgă si din correspundințe, epistole private, etc. ce primim pre tote dăile cu parere de reu trebuie să constatăm că confuziunea spiritelor ce doamne pana la conferința, prea intârziata, de Alba-Iulia au contribuit mult la reesferea încercarilor de seducție a poporului nostru spre eluderea conchusului de abținere de la alegeri. Aceste tentative de amagire prin totu felul de mediul ocoie neeritate, corupțiuni, presiune, etc. nu potu compromite cauza, ba neci insa-si solidaritatea de altintre desiderata pentru susținerea passivitatii, carea inerte, absolută, și prenum se decise, este mai cu anevoie de esecatul decât passivitatea vigorosa. Inconvenientul resultatorul d'in infracțiun-

nea passivitatii ar fi mai deplorable, daca să aradea in fapta, că cele doue districte româneschi — Nasaudu si Fagaras — in majoritatea lor ar alege deputati si romani si i-ar trămite in cameră d'in Pest'a, pentru a immultifică numărul mandatelor guvernamentali. Dupa informațiile, destul de positive si credibile, ce pînă în Fagarasenii voru să alegă doi deputati rom. si a nume pre D. Capitanu Tamasin unul, era altul pre D. Mateiu Popu-Grideanu, carele se pare a nu fi multumit cu situația sa de quiescentia reactiva, (pensiune), ci se sufulca la activitate. Pelerinajul Dsalle ce intreprinsese mai de undă la Mecca magiară, este negrescut in legatura cu candidatura sa. Despre ambii domini se asigură, că ar fi declarat inainte firmă rezoluție de a intra in Mecca si d'a se inchină lui Mahomed. Asemenea se affirma si despre D. Nemesiu, alesu in cerc. de Mociu (comitatul Clusiu). Se dice, că Dsa, reversalele, ce dedesse d'a se supune concluziei congressului rom. le explica astfel: „Eu (adeca De Nemesiu) am intelectu congressu si nu conferintia conchiamatul de Metropoli si nu de mireni.“ E bine, D. Nemesiu pana candu congressulu conchiamatul de SS. parinti Metropoli nu va decide, nu poate intra in cameră d'in Pest'a, acesta rezulta din inse-si reversalele Dsalle tota alta splicare si rabulistica si nu prea „nemesiesca.“ D. Nemesiu se bucura de reputație de barbatu de caracter si ca atare credem, că va respecta opinia publică a Ritoru si va avea coragiul d'a depune mandatul, cu care de altintre inca nu poate face servitie stapanilor. — In Nasaudu chaotele, ce domnesc acolo, este mai desu decât că să se pota vedea ceea ce se plamadesce acum, radiele luminei voru veni acasi a refăcătă. Participarea a doi trei deputati rom. alessu prin romani, in cameră d'in Pest'a nu involve compromisiune pentru Roii din Transsilvania celu multu potă se involva numai pentru participantii insi si. Natiunea i va desavăgi. Ni-s'ar potă obiecta d'intr'o parte: considerante de aperarea intereselor locali, dar la acestea observăm că se potu gasi alte espediente mai eficiente.

Caldura ce domnește astă-dăi natură intregă, se vede a se extinde atât preste regiunile cele inferiore, că și superioare. Nici unu evenimentul nou si însemnatu nu alarmează diplomatică. Toti s'au trasu in umbra, la odihna. Diplomatici, domnitorii sunt dusi la scaldi, la excursiuni, pentru a se reculege, a si-procură noile poteri pentru actiuni ulterioare, ce se voru incepe, candu tempul va fi mai bine venit. Ovele caldite de caldura verei, la primavera vomu vidă, ce fructe, ce minuni au produsu si cu ce efecte.

Adunarea națională a republicei franceze, după ce a primitu fără multă desbatere si in contră numai a 4 voturi, conveniunea inchisă cu Germano-Prussia, in luna Augustu se va inchisa.

Legea despre jesuiti, adusa in cameră d'in Berolinu, s'a publicat in tota imperiul, si d'in dău a publicării va intra in vigoare. Germania astfelu va fi libera de jesuiti si de incercările loru jesuitice, celu pucino acasa, in vîtră propria.

Dormi voru jesuitii pentru acea, afara de tieră, care i-a gonită, nu se poate negă, fără a se convinge mai tard, chiaru despre contrariul. Si a treia măsură de sierpe este veninosa, deși mai slabă că cea dantă; repetindu-se măsurile ince, efectele sunt totu mai slabe, mai fără rezultate...

Cestiunea Alabama, după scirile si simptomele cele mai multe si vederate, inca numă, cu incepătul dăilelor mai recorose, se va susține, si speranța, că se va resolve definitiv — daca competenții o voro afă de lipsă.

Prețul de prenumeratiune		
Pre trei luni	8 fl. v.	
Pre cinci luni	6 " "	
Pre anul intregu	12 " "	
Pentru România:		
pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei		
" 6 luni 16 " = 16 "		
" 3 " 8 " = 8 "		
Pentru Inscripții:		
10 or. de linie, si 30 or. taxa timbră pentru fiecare publicație separată. In locul deschisă		
20 or. de linie.		
Un exemplu costa 10 cr.		

Deputati alesi.

In comitatul Dobăcei (Ardeia) cercul superior sa alesu deachistul b. Georgiu Bánffy; in Deva oppositionalul Ladislau Makray; in Răpea deachistul Michelu Kasper; in Hatieg deachistul Arpadu Kendeffy.

Adresă dietei croate.

Majestate c. r. apostolice!

Prerogative Domne si regie!

Noi magnatii, baronii si reprezentanții regatului triunitu, Dalmatia, Croatiă si Slavonia, in urmarea provocării Mai. Vostre d'in 29. martiu ne-am adunat la dieta in Zagrabia in 15. iunie si cu cea mai mare supunere amuscatul rescriptul regescu d'in 11. iuniu.

Cu atâtă mai mare promptitudine ne-am adunat, cu cătu tieră — prin disolvarea dietei convocate pentru 15. iunie inca inainte de ce si-ar fi inceputu activitatea — a ramasă fără reprezentanțe legale, si de nu vomu a ni impiedecă desvoltarea materiale si spirituale si a lasă interesele poporului victimă cercustarilor neorganizate, trebuie să desvoltăm activitate neintreruptă.

Fiindu convinsi adunucu despre necesitatea reformelor devenite iecessarye in veri care ramu alu statului, mai alesu in alu administratiunei, justitiei si alu cultului, ne vomu nesu si satisfacie dorintelor Maj. Vostre, conformu fidelității nostre eredită; si folosindu-ne in interesulu comunu alu tiei de drepturile nostre, cari se referesc la cestionele amicale si la alte cause autonome, vomu luă la desbatere serioasa acele proiecte de legi, a caroru necesitate nu se va pune in evidenția prin rescriptul Maj. Vostre, si proiectele referitorie la aceste le vomu supune cătu mai iute aprobări Maj. Vostre.

Pentru regularea acelorai cause de statu, cari facu obiectul legislatiunei comune magiare si croate vomu alege reprezentanți pentru dietă comuna in intielesulu §-loru 32 si 36 art. de lege I. d'in 1868.

Cu bucuria amu primitu cunoștinția d'in rescriptul Maj. Vostre, că guvernul are gătă mai multe proiecte de legi, dintre cari unele se referesc la usiorarea si regularea comunicatiunei d'in tiera.

Cu asemenea promptitudine vomu alege o comisiune regnicolară care in intielesulu §. lui 7. art. I. de lege d'in 1868 se va consulta despre schimbarea §§-loru 31, 41 si 52 ai aceluiași proiectu de lege cu o asemenea delegație a dietei magiare esmisă in cauza incorporării confinui militari Varasdinu si a comunitatilor Segnii (Zeng) si Sisacu. Insc in interesulu preșințialui tronu, alu contielegerei intre regatul triunitu si regatul Ungariei precum si pentru indeslăuirea tiei aflămu de necessaria estinderea cercului de activitate si pleripotintia alu acelei comisiuni regnicolari.

Si anume, esperintia de 3 ani a arestatu, că unele puncte a art. I. de lege d'in 1868, in cari se regolează relația dreptului publicu intre regatul triunitu si Ungaria, nu corespundu intereselor comune a tierilor Dalmatia, Croatiă si Slavonia.

Cause de statu fure trase in cercul legislatiunei caror si alu administratiunei comune nu a caroru comuniune pretinde comuniunea de statu cu Ungaria.

Modalitatea reprezentativa in dietă comuna, precum si a statutu acolo s'a arătat a fi fara scopu in cursul celor trei ani d'in urma cu atâtă mai virtuoșu, că ei prin același dietă nostra e impiedecata in activitatea sa legislativa.

Autonomia tiei a devenit illusoria prin aceea, că s'au statutu pausiale pentru acoperirea erogatiunilor desconsiderau-se imprejurarea, că s'au statutu venituri stabile pentru tiera pâna candu de alta parte sarcina comune se immobilesc si lipsele se potentiza d'in anu in anu.

Pusețunea actuală a banului escita in noi dorintă a pentru statută a celor modalități, cari se realizează autonomia tiei si responsabilitatea banului in intielesulu §§. loru 47 si 50 art. I. de lege d'in 1868; asemenea considerămu de cestune neresolvita cauza a cestui si a cercului Fiumei in intielesulu §-lui 66. art. I. de lege d'in 1868 si in intielesulu decisiunii dietale d'in 10. iul. 1870, care e de a se resolve conformu modului prescris prin legea acestă.

Deci poporul e petrușu de acea sperantia firma, că decisiunile aceste se schimbă si modifice in modul prescris prin §. 10 alu acelei legi.

Asemene speram de la diet'a Ungariei că, acăt'a în urm'a provocarii pregratisoare a Maj. Vostre va alege una comisiune regnicolară cu drepturi egale pentru revisiunea art. I. de lege din 1868.

Ni exprimem multiamit'a prelepcata către Maj. Vostra pentru provincialisarea confinilor militari, decretată în principiu prin decretul preînaltu de la 7. iunie 1871; și pentru acele dispuștiuni preparative, cari vor pregăti, incorporarea acelora-a cu patri'a-mama.

Usiorimea, cu care confiniul varasdinu a trecutu fără de ceva pedeșcă d'in starea militară în vîieia constituțională și confiniul milit. magiaru trece chiaru acuma în inteleșulu rescriptului preînaltu din 9. iuliu a. c. ne-a implitu de aceea sperantia firma că Maj. Vostra vîeti împlini cerea precum a noastră, asî si a poporului si vîti încorporă partile restante ale confiniului croat-slavon în întregimea sa cu regatul triunitu, ca acela-a cătu mai de grăba să se bucură de legislatiunea și activitatea regatelor acestor-a.

De-ore-ce Maj. Vostra ati fostu gratosu a recunoște de repetite ori, ce s'a decretat si in §. 66. art. I. de lege din 1868, cum-că Dalmatia formează una parte a întregii teritoriale si de cătu a regatului triunitu, de alta parte diet'a Dalmatiei s'a declarat espressu pre langa uniunea cu Croati'a si Slavoni'a prin adresele de la 7 sept. 1870 si cea de la 14 octombrie 1871, si a datu espreștiune pre umilitei rogări, că tierile lor de presintă despartite se statoresca modulu uniunii prin comisiuni, — după tote aceste repetiști si noi dorint'a Dalmatiei, care o primim si de a noastră, sine rogămu Maj. Vostra să binevoiti pregratiosoare a provocă diet'a Dalmatiei pentru alegerea unei asemene comisiuni pentru că noi suntemu gât'a a alege astfelui totu de-on'a.

Regatul Croat'a, Dalmatia si Slavoni'a proviedutu cu tote conditionile vietii unui statu autonomu va fi razîmu poteruicu a preînaltului tronu si a casei domnitorie si va perseveră in relationi de fratițate cu Ungaria.

Alu Maj. vostre c. r. s. c. l.

Zagrabia, iuliu 1872.

Sangioriu (district. Nusaudu) la 5 iuliu. 1872.

Onorab. Dle Redactoru! In Nr. 64. „Federat.“ au apparutu una corespondentia anonima din Nasaudu, cu data 15. iuniu, a. c., si sunt multi mai cu séma, pre cari i atinge numit'a corespondentia, cari presupunu si-mi impută că eu asiu si scrisu-o.

D. V. sciti, si ve roguă intarî, că nu din pén'a mea a esștiu aceea scriore.*)

Nu me-amu indatenat a scrie prin foie publice, pentru că cugetu, că este mai bine a tacă si a face, ce este posibilu, decât a începe că-vă, la bucină aceea în lumea largă, si apoi a nu duce la îndeplinire pre cum acăt'a cu dorere, am observat, că se templa în multe locuri la noi Romanii, si nece acum'a nu asiu scrie, daca de una parte n'asius vedé că pre dî ce merge faptele uororū omeni de enu mai nesuflete, mai scarbose, si acellea apoi trecu în publicu că „fapte comise prin locuitorii acestui districtu“ si daca, de alta parte, nu m'ar fi incredibilu unii amici cum-că pentru acelu articolu fostul meu profesor in norme acuma protonotariu districtuale: D. Nicolau Besianu, la cetirea lui, după indatenat'a-i maniera de a insultă pre toti, căt'u nu asculta de „Verordnung“ m'a insultat publice in casina, si se-a respectatoru asupra-mi cu murdarie de a D. salte.

Deci, că se aiba Dlu Besianu si cei-lalți de panz'a Dsalle causa de a-me insultă, — venu a declară d'in capul locului, cum-că subscrui tote cele scrise de anoni-mulu corespondente, intarescu că tote, căt'u se-au scrisu acolo sunt fapte, si cugetu că nece înconatorii acestor-a nu le voru negă, pentru aceea nu me sfiesc a esști cu adeverul pre facia, sciu că multoru-a nu li va placă că-mi permitu a-i dă de golu, dar' nu am ce li face, că-ci nece mie nu-mi place, si nemenu, care semte romanesce nu-i potu plăce de faptele Dloru, si daca nu se sfiesc Dloru a le comite, nu se sfiesca de elle, daca acelle venu la publicitate! — Doue obiecte a tractat articolul din nrul 64. alu „Federat.“: primirea cu pompa a Dlu Groisz si alegerea deputatilor; acelle doua obiecte le vorbesc si eu acă cu atâtu mai vertosu, că bene se-a dîsu acolo că se mistifica unul cu altul si pre candu înainte de acăt'a cu unu anu si ce-va mai bine am dîsu eu cătra unii si altii, că cau'a proprietătilor nostru nu ni se va rezolvă paua la alegerea deputatilor dietei venitoare, pre candu am dîsu totu atunci, că d'in cau'a nostra se face capitalu politicu, d'in care se traga percents de deputati „Unguri“ (!) s'au celu pucinu Romani guvernamental, — pre atunci unii dñi de-acă oblu in susu sariau si diceau că acăt'a nu este adeverat; ecce faptele mi-au aprobatu assertul meu!

Asia dara la fapte, printru că acelle nu se potu contesta!... Precandu sau scrisu articolul de sub cestiu se faceau numai pregătirile, pentru primirea Dlu comisariu ministeriale Gustavu Groisz; ce sa projectat, cu pucina es-

*) Conformu adevernlui declarău, că mențiunat'a corespondentia nu a fostu de la Dv. ba neci alt'a si că acesta este prim'a care o primim de la Dv. — Red.

ceptiune s'a sf dussu la îndeplinire, de-si noi vre-o cătiva amu obiectiună incontră spesare unei sume enorme de bani; totu-si banderiu de calești, porti triumfali cu patru soiuri de steguri pre elle (a familiei domitorie, celu austriacu, celu ungurescu, si celu romanescu), arbori plantati de a lungul stradelor Nasaudului, prandiu pentru aproape 300 persone, din cari pentru una parte s'a platit 3 fl. 50 cr. v. a., pentru alta 2 fl. 50 cr. v. a. de persona — sunt fapte, cari s'au facutu pre contul fondurilor scolare ce si pre care nece Dlu Besianu nu le va negă.

Este fapta mai departe si am fostu in sessiune, candu parintele vicariu a propus spesire — deca se vă cere — si de doue dieci mii fl. v. a. pentru primirea pomposa a Dlu comisariu ministeriale. Pana acăt'a primirea pomposa! Trecemur dăsi la alegeri: trebuie se primitu, că acă dñi, cari au fostu pentru una primire asiă strălucita a Dlu Groisz, acă-i au statu cu mani, cu petiore că desbaterea asupr'a propunerei facute in comitetul districtuale in 13 iuniu a. c., cu ocazia publicarei „Inaltului rescriptu imperatesc privitoru la conchiamarea dietei din Pest'a, care propunere eră indreptata a face una reprezentare de-a in-dreptul la Maj. Sa reg. apost., că s'e dispuna la Reginu, că priu legalatiune să se schimbe articolii de lege 43. si 44.: 1868, si care propunere s'a si primitu prin comitetu, — acă dñi, dicu, stăruiau cu mani, cu petiore să se amane seau celu pucinu să nu se primeșca că conclusu alu sessiunei d'in acea df, si curiosu lucru! că totu acă dñi ambla acu-m'a in ruptul capului pentru alegerea de deputati „deakisti“; — passim si cu privire la acăt'a la fapte, si anume: Parintele vicariu mi-a consultat mie si unui amicu alu mieu eu să alegem deputati, cari să merga la Pest'a si să pac-teze cu regimulu, Dlu Besianu a ambplatu — după cum mi s'a spusu, — prin cerculu Monorului agitandu pentru fostul deputatu Cséri, Dlu Leontine Lucchi, presedinte jude-catorescu in pensiune, cu datul 28. iuniu, a. c. ne convocă pre mane acă in San-Georgiu la una consultare despre ale-gerea deputatilor, dicundu, că acăt'a alegere să aiba rezultatul dorit in tota privintă si anume, să satisfaca deplene intereselor comune, precătu alle distric-tului nostru, atât si a regimului Majestatii Sale Reg. apost. (Numai intereselor romane nu!), totu numitul D. a fostu — — după cum mi-s'au spusu, că a dissu către unu alegitoru că ar' fi bine să alegem acum pre Dlu Groisz de deputatu, că este omu cu vedia la regim, si vă lucru in interes-tele districtului nostru (vedeti banderul, portele triumfali, pranduriile? vedeti pentru ce dău banii din fondurile, meni-te pentru cultur'a poporului din districtu? !)

Am fostu mai departe martore ocularu, precandu Dlu Ariton Marcusiu, jude cercuale regescu in Nasaudu, gînere a Dlu vice-capitanu: Porciu, descalătă pre nemesisu, despre care se face amintire că negrescă să se inscrie acă că alegitoru si se aléga „deakistu“, am vedintu, am auditu candu atât Dni'alui, căt'u si cei lalți dni susu amentiti nu se sfiesc de a vorbi publice la omenii de pre sate pentru deputati unguri, incercanduse a demonstra că numai in acelui moiu potem si salvati!

In unul din rii trecuti ai „Gaz. Trans.“ ceteiu, că Dlu Sigmundu Popu, fostu deputatu alesu cu done voturi, amblându pre la Fagarasiu, si-facă cod'a colacu si disparu, că d'in poveste, — me tredju cu Domn'a lui ieri acă in Sângioriu la scaldele minerali, concomitatu de Dlu vice-capitanu Florianu Porciu, (despre care se vorbesce, cum-că spre a aduce pre alegitoru la activitate, se-ar' fi exprimat in unu cercu ore care, că confer. de la Mercuria ar' fi fostu corupta prin Sassi! de aceea a decisu pas-sivitate); de aci totu cu Domn'a lui a mersu la Rodu, pretotindenea recomandașu-se de a fi alesu, nu trece una ora si ecce alu doilea candidat de deputatu dietale in cerculu nostru: Conte Alessandru Bethlen inca trece cu calés'a către Rodn'a.

Dar' se lassamu pre candidatii acăt'a să faca ce voru vră, că-ci pre acă nu prea au trecere, pre mine me dore in sufletu candu vedu, că omenii nostri, nascuti acă, nu se sfiesc tienutulu nostru curatul romanescu, ce are unu trecutu gloriozu a-lu petă cu fapte antinatio-nale! de ori si ce mi-am adusu aminti, dar' de aceea că Dlu vicariu din Nasaudu, unul din conducatorii pasivitati la alegările trecute, să agitedie pentru deputatu deákistu, că Dlu vice-capitanu Porciu să se faca ordonantu lui Pap Zsigi, Dlu Lucchi, care că c. r. capitanu a facutu batalie in 1848. si 1849, să militide acum'a in interesul du-simanului Romanilor — de aceste nu mi-am adusu aminti.

Dăra Domnilor! — spre a-mi salvă predeplenu conșcientia, — permitet-mi pucine intrebări si anume:

Cugetati Dv. că alipindu-re de regimulu actualu văjunge (după cum argumentati Dv.) ore care salvare, prospere, înaintare a națiunii romane? daca nu — apoi asiu voi să sefi ce ve alipesce căt'e tară de omenii regimulu actualu? — responsulu pentru intrebarea ultima este pentru mine una enigma, cu atât'a mai vertosu, că parerea generale a fostilor graniceri despre deslegarea causei cu proprietățile nostru, pentru cari voiti a ve aretată atât de generosi facia cu regimulu ati vediutu-o cu totii si n'are lipsa nice de una splicare. Nu ve infiorati Dv. a spesi cu miele din banii, pre cari i-au adunat parentii nostri su-ferindu tote necasurile prin batalie din Francia si Italia,

degerandu de frig si morindu de foame prin Galicia? nu ve infiorati, dacă a spesă acesti bani pentru primiri pompo-se, pranduri grasse, spre a cortesi in favoarea unui sistem feudal si ruginitu? Nu ve alterédia intru nemicu disselo fostilor graniceri veterani, cari cu fruntea in crește intrăba „că pentru de aceste amu datu noi venitele comunelor pre sém'a scoleloru?“

Apoi Dle Vicariu, nu scă DTa, că acă-i, cari am protestat atunci, precandu s'au incercat a ti-se pune una surrogat, acă-i amu voită acum'a se ceremu acelu surrogat, si numai portarea bravului DTale fiu in causele noastre, Dlu Dr. Constantin Moisilu ne-a retinut de la acăt'a?

Pentru Ddieu Domnilor! Cugetati mai bine ce lucrati si nu ve lassati a fi sedusi pâna la dejosire de nescari momentane, aduceti-vi aminti, că Romanii pre langa tote asupririle, caror-a suntemu espusi pentru momentul de facia, totu-si avem unu venitoru mai mare decât' ce ce ne asupresc!

Diu'a de 15 l. c., precandu sunt defiște alegerile din acestu districtu in ambele cercuri, atât si Nasaudului, căt'u si alu Sangiorgiu, — ni vă aretă rezultatul corte-sierelor DVostre!

Danila Lică.
jude proces. in cerc. S. Georgiu.

Nordu-vestulu Gherlei.

Cu viua placere, ba rapita de bucuria, ceterul adeseori articolii in pretiuit'a foia „Fed.“ privitor la investimentul poporale, său la cause scolare.

Suferim tare de lipsa unei foi scolare, — inse se aveti bunetate a-mi permite daca ve incomodezu, a da locu acestor orduri in foia pretiuita „Fed.“

Ce să dicem? Avem constitutiune, ministerul de Cultu si instructiune constitutiunalu, legi scolare, inspectorii comitatensi, si, o domne, căt'u de neregulat frecuenteza pruncii scol'a. Sub absolutismu scolele erau desuite de prunci, ini-stare buna materiala si spirituala, era in starea cea ma inflorita.

Ore nu e anatema, ore nu e ce-va farmecu vagitoriu? sum confusa de totu, nu potu cugetă ce pot fi, inse se cer-căm de ameruntul secretele, visibile, audibile si sensibile, si o! ce vomu vedé:

1. Interesulu dniloru posesori de a infinită in locu de 2—3 cărcime in comuna, de a redică regalele de la 100 la 1000 floreni; de a dă propoareloru buetură, ori in ce tempu, ori in ce cantitate; — si sub absolutismu a fostu asiu?

2. Injuraturile amploiatilor, nu dau ansa prin aceea poporului? Ore asiu a fostu si sub absolutismu?

3. Introducerea comassarii hotarului. Acăt'a nu e impeditare a progresului?

4. Disciplin'a corecta civila a tenerimei, de a nu ambla la carcima, a nu se bate, a nu injură. Ore nu e o inapoiare in seculul civilizatiunei?

Apoi greutățile celele mai nesuportabile: drumuri, darea cu interasari si spesele esecutiuei, introduse in cun tempu asiu nefavoritoriu, masteru in privintă fructuirei pamentului, ore tote acestea nu sunt, calanită? Dara platile cele mari de la unu ministru pâna si la celu mai din urma sierbitoriu bonificate, nu că sub absolutismu; — ore acestea nu sunt pedeçă progresului? Fiindcă tote acestea de unde, si de pre a cui umeri se suplinescu? De pre ai economului care debute se-si-puna osteneala insută, aplicandu-si pruncii, micu cu mare la lucru, că acelu pamentu lucrătu cu sodoreafetie, se dă totu acelea ale implină, si se remana si spre sus-tinerea viații sale si a familiei ce-va.

L...

Napradea*) 2. iuliu, 1872.

Pră-stimate D. Redactoru! In Nr. 62. alu pretiuitului diurnal „Federatiunea“ a aparutu una corespondentia sub-semnata de pseudonimulu „Unu romanu Chioranu“, in care, fiindcă vătămatu in unu modu brutalu, in simtiemantile mele nationale romanesce me simtu constrinsu, pentru reputa-tiunea si stim'a de, care m'am bucuratul totu-de-nă la poporul si inteleghint'a romana din giuru, a-mi face unele observatiuni.

Mai inainte de a me demite la detalii, respective de a respinge insultele personali din cestionat'a corespondentia a priori dechiaru, că pusetiunea mea sociala, si buncu simtu nu-mi permitu a-ură corepondintelui, intru respectatori miserabile; — dar' voi fi escusat, daca in contra vătămarii nedrepte, folosindu-me de dreptulu aper-răii proprii, sagetile d'intre tuse aruncate a supr'a mea ei voi intorce in apoi; — deci, fiindcă fam'a candidaturei mele a adusu in perplexitate pre corespondintele cestionat si l'a indemnătu a recurge la insută, si mintiuni triviale, — pentru orientarea publicului cestioru, vinu a dă una securitate istoricu alu candidati-nei mele.

Mai inainte de a se i cepe miscările electorale in Chio-ru, facandu-se vorba, cum-că fostul ablegatu Vasiliu Butea-

*) Acestei rectificari in cestiune personale dederam locu pentru că au fostu provocata.

Red.

nu, că denumită în calitate de judecă regiu, se va retrage de pe terenul politicu, subscrisulu am fostu provocatul de unu numeru considerabilu a intelectualei cercului electorală Mesteacanu și societății, că să pasiescă de candidatul în acelă cercu, care provocare neasceptată, pre subsemnatul, cari nici cindu nu am ambitionat aceea onore, ci am fostu în destulitul intr-unu corcă mai restrinsu a collocueră pentru națiunea mea m'a suprinsu eu adeveratul, — dar' fără estare am respunsu, cum că cercu străbile nu-mi concedu a primă aces- ta sarcină, singură numai io acelu casu, cindu nici ușu român bună, care cu trecutul si profesiunea sa politica me-rita increderea alegatorilor, — nu aru voiv a pasă, si cu sacrificarea intereselor familiare, voiu fi la despuseiună alegatorilor.

Aceasta declaratiune modestă a fostu de ajunsu, că să mi-se latiesca, si la urechile candidatului glorificatul in corespondintă cestionata, care, că a să facă mai mare sfara in tiera voiesce a pasă de deputatul, nu se indestulese cu publicarea intentiunei sale de a ferici națiunea mai multu de cătu alti, dar' fără nici o cauza fundata autorulu corespondintei se apuca de calumniarea subscrisului, care, după parerea sa, îndrasnesce a-i stă in cale că națiunea să nu pota ferici — lovesce in dreptă si stangă, numindu pre toti acei-a sateliti si instrumente vile, cari au temeritatea a nu se supune la comandă corespondentului, si principalului său, — nu se răsireaza pseudonimul a suspicionă, că eu asiu fi candidatul elicei Földvári, dicundu, că asiu fi numai mantuia teciorului lui Földvári cu numele János, carui-a voiescua-i închină turmă cumpărându atunci, cindu eu, pâna la cetirea corespondintei nu am sciatu, că există pre pament. Földvári János, său ba? Si că corespondintele mai usioru să se duca opinionea publică in asta privintia, dîce că ar fi informatu d'in isvor positive; — deci in interesulă adver- rului lu-provocu prin acestă, a esf la publicitate cu numele, si a aretă acele isvor positive, ce de nu ar face lu-dechiru de calumniatoriu, fiindu convinsu, că acele isvor positive, sunt isvorele animei rele, — ce omulu nepreocupatul usioru pote observă si d'io aceea impregurare, că corespondintele traducundu-mi nurele pre ungură, astă si acolo ansa de calumniare, arestandu-lu că unu malum omen, — potere-ar corespondintele să nu cerce malumomen, unde nu este, ci să cerce la casă sa, si acolo va astă destulu.

De altmintrea inca D. Coresp. au patită rusine cu candidatul său la conferintă convocata chiaru de Dlor si tienuta in 23 iuniu, la Mesteacanu, unde se recandidă D. Vas. Buteanu si nu clientulu Dsae. Atâtă de iute evenimentele venira a-i desminti.

Mi-inchiajau observatiunile, cu acea oftare furbinte, că să vina imperat' a aceea, cindu ur'a si neintielegerea, care si pâna acum, prin ambitiunea multor mari si miei, spre dorerea celor bine sentitori, mari rare au infisptu in corpul națiunei desceptate la vietia, — să dispară, si iubirea frătiesca se-i incingă pre toti că să fia una precum si națiunea ună este.

*Ioanu Cheseli m. p.
Protopopu.*

Pesci.

(Urmare.) *)

Prin comerciul celu mare cu pesci si-immultiescă si marescu averile anglozii, francezii, americanii, italianii, spaniolii, germanii, grecii, muscalii, etc. — Pescii si comerciul cu ei e archi'a de vietia, manuire si inflorire la Eschimoti, Laplandesi, Svediani, Norvegiani, s. a. Odineora pescuitul redică renumele si marirea Olandei. — Norvegia ca scigă d'in pescuitul pre totu anulu celu pucinu atâtă taleri, pre căti locuitorii numeră.

Pescuitul Fundlandei-Nouă se apretiucescă la 15.000.000 dolari său trei-dieci si unu si diumetate millione floreni.

La tote poporate lumei pescuitul e mai multu său mai pucinu desvoltatul; negrul de la Ecuatoru si cu atâtă mai multu poporele europene casciga prin comerciul cu pesci sume enorme.

Spre a ne potă face o idea despre immensulu comerciu alu pescuitului; fia-mi permitta a impartește nesce date despre unele specie de pesci si a face ce-va amintire despre sumele ce se prindu.

Brehm ne asigura, că in a. 1861 s'au pescuitu la Lofotde preste 20,000,000 cablăi, d'intre cari cam 9,600,000 s'au uscatu, cam pre atâtă s'au saratu si muratu, era restul s'au manecatu prospecti.

Cornak ni spune, că la incepulul acestui secolu s'au pescuitu pre bacă Fundlandei-Nouă preste trei sute milioane cablăi si in acesta suma nece că s'au amintită alta 100 de milioane cari s'au manecat.

Cu tote că barboi sunt, asie dicundu, de pomana, fiindu-că 40 pandi se vendu cu 5 cr., totu-si comerciul cu ei aduce Olandei $\frac{1}{2}$ millionu, Franciei, Germaniei si luitlandei alta $\frac{1}{2}$ mill. taleri pre totu anulu.

Despre platici ne spune Yarrell, că la tergurile d'in Billingsgatte se aduce in totu anulu cam una suta siepte-dieci si doue și de miercie.

Despre heringi ni spune. Pontoppidan, Strainii nu mi-ai credi, inse eu care scriu acestea ieu că martorii tie

nutulu intregu, care va afirma, că cu o aruncatura de mre- gă s'au prinsu in Sundjord 100 de jachete (corabie) de herringi — unii și eu, că o suta cinci-dieci de jachete, eu inse ieu numerul celu mai micu, — fia-care jacheta este de 100 tone (o tonă are 20 centenari, va să dñe, s'au prinsu 100 jachete a 100 tone = 10,000 tone = 200,000 cent.)

Ba-adese ori remane heringul 2-3 septamane in- chisul. Dupa Blohm, la marginile mării de la Trondjen si Liedesnaes se prindu in totu anulu pâna la 1,200,000 tone, si fia-care tonă contine 24,000 pesci, heringi.

Mai totu atâtă heringi se prindu in Oland'a si in Norvegia, de-sf in aceste tiere a cam scadiu pes- cultul.

In a. 1855 s'au ocupat cu pescuitul de heringi cumai in Scotland'a 40,000 omenii ér' 28000 cu saratul si pu- sulu in butoie; — atunci s'au folositu 11,000 luntre, s'au implitu 776,000 butoie, fia-care cu căte 550 bucati, prin u-mare numai aici s'au prinsu preste 400 millione de heringi.

Couch ni spune, că sunt exemple cindu cu o arunca- tura de mreja se prindu pâna la 10,000 tone său 25 mil- lione de bucati. In Cornall au pescuitu, in a. 1827 10,521 omeni, cari s'au folositu de 368 luntre.

Pescele acestu-a se pregatescă că sardeleni facundu-se cu untu de lemn si punendu-se după aceea in cuthie de uichea. — Francia singura esportă in fia-care anu 10 millione cuthie său la 203 millione de heringi.

Despre moronu ne asigura Hansteen, că 4000 cazaci in decursu de 2 ore au prinsu pesci in valoare de 40.000 ruble, său 64,000 fl. — Pallas ne asigura, că in timpul lui se prindeau in Russi'a in totu anulu sturi in valoare de 1,750,000 ruble său 2,800,000 fl.

Dupa cum se da acum cu socotela se prindu mai pu- cini sturi (fiindu că prin necontentă devastare s'au prepadit) inse pre langa tote acestea venitul in bani e cu multu mai mare.

In Anglia sunt proprietari, cari ieu arenda pentru lacurile loru de salmi frumos'a suma de 20,090 pundi ster- lingi, său dupa banii nostri 200,000 fl. — Mai multu — comerciul de salmi e atâtă de viu, incătu nu se poate pescu de ajunsu.

Dupa datele impărtășite de Dlu Schmidta, pescuitul aduce Franciei suau de 51,666,000 franci.

Cam asemenea venitul, si dora si mai multu se poate calcula că aduce comerciul de pesci Angliei si altoru state, inse mi lipsescu datele speciale despre sumele pescilor, cari se prindu, cari se mistresc in tiera, cari se esportă său cu cari se nutresc alte animale; mi lipsescu sumele despre valoarea acestor pesci, priu ur- mare nu sum in placită pozituna a aretă onorabilului cetătoriu insemnată suma, care e casciga fia-care tiera d'in comercialu cu pescii. — Si daca a anevoia a culege date despre tierele straine, apoi cu dorere trebuie se marturisescu, că despre tierele romane e fara potintia, pentru că lucrările statistice in Romani'a libera sunt in fasie, era celealte tiere romane la lucrările statistice n'au parte, ci numai că nisice tiere ce tienu de altele.

De la arendatorulu actualu alu domenului B. am atta- tu, că in acestu anu a inchis in băltile de langa Dunare la 2,000,000 ocă, va să dñe 45,454 $\frac{1}{2}$ centenari de pesci si că cea mai mare parte d'in acesti pesci se transporta la Brasiovu. — Cred că sum'a pescilor, cari se inchidu si se pescuesc d'in multele bălti ce se astă la tieruri Dunarei, si in tota Romani'a libera, se urca indiectu pre atâtă, prin urmare pozituna favorabila a Romaniei i face cu potintia a portă unu comerciu cu bunnu folosu.

Multele si insemnatele folose, cu cari ne imbucura pescii a fostu motivul destul spre a irită si a trage tota aten- tiunea omului asupra loru. — Si in adeveru nu sunt natu- ni, nici popore, cari se nu puna unu pretiu deosebitu pre aceste animale. Inse si aici că la tote in lume, prin espe- rintie s'au ajunsu la perfectiune.

Pre langa tote că Romanii puneau o deosebita ingri- gire pre cultur'a pescilor, totu-si națiunile mai pucinu inainte numai cu incetul au inventiatu a se folosi de pesci, asié de es. Olandesii numai cătra finea secolului 14. au inceputu a dă pescaritului o desvoltare mai mare si aces- tă pre impulsul datu de Breukel său Breukelson. Si pâna cindu acestu statu devenisse la unu renume prin nou'a sa intreprindere, statele vecine si d'in apropiarea marilor abie incepare. Inse atrasi de folosele ce le potu cascigă, indem- nati de iulesnirea cu care siroteau procură capitale, cătu si fiindu in dulcea credititia, că precum isvorele apelor nu séca, asemenea nu se va impună nice multimea pescilor, cu unu cuventu enorm'a ivire a acestor animale iritasă lacomia omului, — si elu, neastimperatu spre a-si aduua comori, incepă cu energia a intreprinde veni- rea, si nu numai că eră neobositu intru urmarirea pescilor, ba se cugetă a aplică metode mai corespondintorii scopului, a-si perfectionă instrumentele necesarie, omenii aler- gau cu multimea, condusi de farmecatoriu a potere a cascigului, nu numai a pescui; ci daca s'ar potă a sterpi toti pescii d'in apa.

Nice diferențe guverne si conducătorii statelor nu priveau acesta intreprindere cu nepasare, ci cu una zelu neosebitu si folosindu-se de capitale mari, lucrau si lucra spre a dă cea mai perfecta desvoltare venatului de pesci.

(Va urmă.)

Provocare.

Fiindu-că in 22. a lunei iuliu se va tienă congrega- tivă ordinaria cottense conformu statutelor Reuniunii no- stre politice nationale, am onore a conchiamă la siedintă a comitetului centralu alu Reuniunii noastre, ce se va tienă in 11. a lunei curinte dom. la 4 ore, in localitatea indatinată — pre toti membrii comitetului centralei pre ai congregatiunii cottense, rogandu-i a se infaci sia in numero cătu mai frumosu.

Aradu, in 11. iuliu 1872.

*Demetriu Bonciu, m. p.
presedintele Reuniuni politice nationale a romanilor din Cottu si cetatea Aradu.*

VARIETATI.

** (Morte glorioasa.) Calea ferrata de la Pacifiqua in Americă, trece prin nesce regiuni locuite de găini indiane, cari locomotivul si-lu imaginea de ceva monstru fantasticu, că lau prestatu „spiretele cele mari,” spre nimicirea indianilor rosii la pele. De multe ori au incercat a impinge d'in ogasie trenul ce grabiă, dar' fără succesu. Ordenu, de a face asaltul, la ajunsu pre conductorul Maha, fruntasiu selbatecu d'in ginta Cheroko. Acestu-a i si succed cu una dezeritate rara a se aruncă pre scarită unui vagonu a trenului ce in 2. iuniu venia de la San Francisco către Nouiorcu. Numai decătu ajunse la locomotivu si ucise cu Tomahav'a sa (topor), una arma natională indigenă) pre mastifistu si incălditoru. In momentu i-a scăpinat pre ambi (li-a traseu pelea de pre capu) si redi- cundu insemnale cascigale sberă de bucuria. Trenul sbură cu intila diavolește si calatorii infiorati si-asceptau mortea. Uuu jună oficien de marina inse, Pierce Henry, cu unu pumnariu in mana dedă peptu cu indianulu. Sa incisu o luptă grea, a carei finitul calatorii cu ingrijire o asceptau. Nu preste multu, oficierulu greu ranit, cadiu la pecioarele selbatecului si acestu-a indata i trasă pelea de pre capu. Pana cindu si-manifestă inse bucuria, marinariul adunandu-si tote poterile, inspiție pumnalul in peptul indianului, care numai decătu si-dede sufletul. Oficierulu mantuitoru inse mai avea a opri trenul; intre mari nevoi sa tereită pâna la sirofu si a inchis aburile. Trenul statu. Se pri- cepe, că toti au grăbitu in ajutorul oficierului, dar' nu luau mai potutu mantu, a morit.

** (Terugudese septembra.) Comunei Székelyudvar in comitatulu Aradu, s'a concessu a tienă tergari de septembra.

** (Conclavia in Corsica.) Dupa scirile d'in România, in vaticanu s'a decisă a tienă conclavi'a venitoria pre insulă Corsica. Piul IX. insi-si ar' fi preferit a desigur insulă Mal'ta de resiedintă a conclaviei. Elu e convinsu, că nu va ajunge anul 26 alu pontificatului seu.

** (Romantica americană.) In Noioreu a avutu locul dilele acestea o nunta, carei-a a premersu o istoria amorosa forte originala. — Unu comerciantu de acolo, anume Bischof, avea o fetă de 17 ani prea frumosa, Ida, si unu june in serviciul său, anume John Brown, in etate de 24 ani. Tinerii se iubiău, si iern'a trecuta Brown ceru de la tata man'a fetei sale. Avutulu comerciantu refusă pre peti- torul si dăse înaintea mai multor marturi, scindu că Brown nu potă să aiba mai multu de 200 dolari strinsi d'in apun- tamentul său: „Ti-dau pre fie'a mea, numai daca vei fi in stare de a o cumpări cu auru.” Brown primi acesta propunere si ceru in scrisu consecientul. — Bischof, convinse că Brown nici o data nu ar potă aduna atât-a bani, dedă in scrisu invorea s'a subseria de duoi marturi; dara Brown, abia că o capetase si pleca la California pentru a lucra la minele de aur. Mai multe lune elu cascigă prea pucinu, dara corespondență continua cu Id'a, asigurandu-o că nu va incetă pâna nu va parveni a o cumpări cu auru. Fetă se lasă să cumpărească in secretu si i tramitează sciulă despre greutatea ei care eră echivalentă cu aceea a sumei de 36,000 dolari. Brown facu de o data o descoperire de 20,000 dolari si cascigă căte-va dile apoi inca 2000 in jocu; perdiendu inse era-si d'in acesti d'in urma 2000, se jură de a nu mai jocă si continua cu lucrul la minele de aur. Candu pariu- te Idei astă, că Brown au adunat degă o sumă considerabila, dăse Hm! Mi-tiu evantul meu, dara nu lu scadu nici cu unu dolaru.” — Fetă acum se margini a manca numai strictul necesaru, dora va scadă greutatea ei. Astu- felu ea preventă după cătu-va timpu pre amautulu ei, că de- giă i trebuie 2000 dolari mai pucini. Brown i responduse apoi rogandu-o forte multu de a incetă cu dietă, si in fine veni elu insu si in New-York cu 40,000 dolari. Fetă făcă acum a cumpărită si rezultă că eră de o greutate numai de 30,000 dolari. La acesti bani mai adaugă Bischof acum dreptu ze- stre 30,000 dolari si fericiști se casatorira. Firmă se nu- mesce acum'a: „Bischof si Brown,” si are de firma: „La cumpăra dréptă.” Pravali'a este plina decumperatori pre cari i atrage curiositatea d'a vedé pre tinerii casatoriti.

Pressa.

* (Grindina) In mai multe parti ale Ardealului resariteni si media-dianu a batutu petru si a devastat gădini, holde, cuceruze si vinie. Daunele sunt mari, tangirea omenilor nemarginita.

* (Jesuitii) alungati din Prusia si Germania, incepuse a se incubă in Austria. In Praga s'au asediatur vre-o 73, fia care cu cete unu fiorasius, bagu sema invaciecelu. Acolo au cumparat pentru sine unu edificiu cu 200,000 fl.

(Posta intre Abrud si Campeni) La cererea ministrului de justitia, sectiunea a treia a ministerului de industria si comerciu a dispus, ca posta intre Abrud si Campeni, in locu de patru-ori pe saptamana, ca pana acum, se comunice in fia care d.

(Procese de presa) Cetim in diariul guvernamental „P. Lloyd“, ca „Gazetei Transsilvaniei“, ce apare in Sabiu, (?) se va intenta procesu de presa pentru una corespondentia din Fagaras, care articulu ar' contine conturbare de linisca publica. Daca procurorul de stat nu se va lasa de la intentarea procesului, daca „Hermanstädter Zeitung“, casulu acestu-a va fi celu de antaun, care se va pertrata inaintea juriului din Sabiu... — D'in incidentul candidarei, de deputat in cercul electoral Tard'a, Francisco Solomon va intenta procesu pentru calumniare contra redactoarei diariului mag. oppositionale din Clusiu „Magyar Polgár.“

(Pechy-Voda seducere) Foi'a semi-officiale, Pesti Napló comunica, ca' affacerea comissariatului regescu din marele principatu al Transsilvaniei se va delibera in tempul celu mai scurtu. In ministeriu de interne se desbatute tocmai acum cu' us'a desfintarii acestui comis-

sariatu. Dupa alte informatiuni inse desfintarea comisariatului este degia decisa si decisiunea se va executa in finea lui septembrie.

* (Vaca noviciu, locu-tienetoriul banal din Croati) a luat concediu pe siese saptamane. In absența sa va conduce afacerile Praca, siu de sectiune. Apoi precum se aude d. Praca va sosi catu mai curundu in Bud'a, spre a initia pertractările in caus'a Croației. Este probabile, că si alti politici croati se vina cu Praca la Bud'a.

Sciri electrice.

Berolinu, 10. iuliu. Legea contr'a jesuitilor s'a publicat asta-di. Scolarilor de la institutiile mai innalte renane li s'a interdisu a participa la sodalitati cu societati preutischi.

Paris, 11. iuliu. Asta-di se tienutu siedint'a constitutorie a partidei nationale, formate din centrulu dreptu, si din drepta, care partida nat. s'a dechiaratu pentru republica definitiva.

Odessa, 11. iuliu. Colera, ce a grassat in locurile aceste atat'a tempu si carei-a o multime de omeni i-a cadiutu victime, acum incepe a se potoli.

Zagrabia, 11. iuliu. Se aude ca b. Prandau va fi numit banu alu Croației. Eri s'a chiamatu pre cale tellegrafica la Vien'a

Berolinu, 11. iuliu. Guvernul Francei,

intrebatu de unu cabinetu europeu, despre conclavia venitoria, respunse, că elu n'are temei a se indoi, că eonclavia va alege liberu in Rom'a; de altumentre guvernul francesu se tiene obligat a decide numai d'impreuna si cu intelegera poterilor partecipante.

Berolinu, 11. iuliu. In septembrie candu voru conveni aici imperatorii Austriei si Prusso-Germaniei, se accepta si elironomul Russici.

Paris, 11. iuliu. Diariul „Agence Havas“ anuncia, că fainel'e relative la negociatiiile ce aru ave locu intre poterile catolice, spre a se efectui una intelegera pentru eventualitatea unei Conclave, sunt nefundate.

Zagrabia, 12. iuliu. Asta-di se va tien prim'a conferinta a unionistilor si nationalilor fusionati, spre a stabili o procedura solidaria in dieta.

Borsa de Vien'a de la 12. iuliu, 1872.

5% metali.	64.35	Londra	111.10
Imprum. nat.	71.30	Argiuto	108.35
Sorti d'in 1860	104.—	Galbenu	5.34
Act. de banc	848.—	Napoleond'or	8.87 1/2
Act. inst. cre.	327.50		

Propriet., edit. si red. respondat.: ALES. ROMANU

Harthie, Bilete de visita, Sigille si alte requisite de scrisu, Tote de cea mai buna calitate, cu pretiurile urmatorie

Harthie francesă de epistole.

Numele, literele initiale si coronu se intaresc gratuita	
100 bucati in octau, hartie fina, alb	f. — 45 or.
100 , angloca, vergata ori liniata	— 85 —
100 , in multe colori	— 75 —
100 , in quatu (patrate), fina, albă	— 85 —
100 , angloca, distante ori liniata	— 1 —
100 , evanta (involturi) in octau, albă	— 30 —
100 , fine, octaua vergata, hartie taro	— 50 —
100 , colorata, vergata	— 55 —
100 , pre din liniata spuma	— 60 —
100 , peuma quartu, vergata, hartie taro	— 65 —

Doua literi frumosu, d'impreuna cu coronu imprese in obiecte colori moderne, cete pe 100 folio de hartie cu monograma

100 evanta cu monograma . . . . . — 30 —

100 de bilete de visita

pre hartie cu acu duplice, cea mai buna litografia cu mai buna foliu de scrisore si cu impresione negra fina . . . . . f. 1 — or.

Pene de otelu

Pene regulatorie aplicabile la tota man'a si pre orice foliu	f. — 24 cr.
1 buc. hartie in 12 bucati	— 10 —
12 bucati anglo in 12 bucati prea fina	— 80 —
12 bucati (1 cartonu) sortite de mai susu	— 80 —
12 , peno de aluminiu, scutita de rugina	— 80 —
1 , peno de cincinet, scutita in felinu lemn	— 10 —
1 , peno de plumbu, calit. buna 10, 15, 20, 25, 35, 45 cr.	— 10 —
1 , scuturi (cotere) de peno calit. buna 10, 15, 20, 30 cr.	— 10 —

Excellente si remarcabile pena magnificum bonum, aplicabile la tota man'a, d'impreuna cu stiloul, 12 bucati 15 cr.

Spre mare inlesnire si indemanare sunt nouele conditie de plumbu en masina, caru nu trebuie asculte si sunt ascurate continutul franciger veruslai, 1 bucati in lenuta 10 or., 1 buc. in osu 15 or., 1 bucati cu capac de peno si cutitasie 90 or. provizionu d'impli capul, de ajunsu pre 3 luna 10 or., 1 buc. gumi de rasu plumbul si negrela s'or.

Frumosulu stilu de peno

Unu stilu de peno prea finu si filtrantu lucratu, de orsu, proiectu cu una Microfotografia interesanta, se poate capta cu pretulul bagatul de 25 cr. 1 bucati.

Sigille finu gravate, cu scrisore prea-frumosa.

1 bucatu cu done literi si manochiu finu 50 cr. — Coronu costa 20 or. Numu intregu se societasu sfirita.

Tescuri pentru tiparire d'impreuna cu numele, fina lucrate 2 f. 80 cr.

Stampille d'impreuna cu loidita de timbres, ancora si penellu 4 f. 50 cr.

Cela mai buna Stampille cari se numedesesc de sine si tiparite cu 1000 de copie cu o singura imprimare a unei scrisore si cu monograma, prea-frumosu, forte eleganta.

Prinu siu-sa, stampille cu loidita de timbres, ancora si penellu.

Cartecelle (bilete) de gravatula la dinu numelui, etc. forte frumosu si elegantu aduaturi 1 buc. 5, 10, 15, 20, etc. fara este supra-fine, d'impreuna cu percutiu profunso portosu visoritoru 20, 30, 40, 50 or.

Tablile elastice si nedestructibile pentru societale, pretinutu cu 5, 10, 15, 20 cr.

Tecu (mapa) de scrisu mica, formatu octau, fara de requisiute, cu incisioru (branca) 1 fl. 20 cr., 1, 50, 1, 80. Acela-si d'impreuna cu requisiute 2, 2, 250 lucratu cu lucru statu de liniatru, catu si din afară fl. 3,50, 4, 4,50; formatu quartu mica fara de requisiute 4, 3, 3,50, 4. Acela-si lucratu cu lucru fl. 4,50, 5, 5,50.

Cartecelle (bilete) de gravatula la dinu numelui, etc. forte frumosu si elegantu aduaturi 1 buc. 5, 10, 15, 20, etc. fara este supra-fine, d'impreuna cu percutiu profunso portosu visoritoru 20, 30, 40, 50 or.

Tablile elastice si nedestructibile pentru societale, pretinutu cu 5, 10, 15, 20 cr.

Tecu (mapa) de scrisu mica, formatu octau, fara de requisiute, cu incisioru (branca) 1 fl. 20 cr., 1, 50, 1, 80. Acela-si d'impreuna cu requisiute 2, 2, 250 lucratu cu lucru statu de liniatru, catu si din afară fl. 3,50, 4, 4,50; formatu quartu mica fara de requisiute 4, 3, 3,50, 4. Acela-si lucratu cu lucru fl. 4,50, 5, 5,50.

Marce de sigillata epistole, cari pentru indemanare, estintate si lipse sunta-sa se prefera chiaru scrisore rosie, cea mai buna fina si eleganta, si cu firma, insomn nume cu monograma, pretinutu a 500 bucati fl. 1,20, 1000 buc fl. 1,80 cr.

Papeterie. Una Invelitoria (envelopps) frumosu lucratu, plina cu filduri lucru de lux si cuvertu, pretinutu 1 buc. 25, 35, 50, 80, 90 or. 1 fl.

Presentu (daru) etiunii si practicei a non-generu la scrisu torata din brзу si compus, cu urmatorul 10 bucati: 1 Calimariu cu aperteante, 1 fiotoriu de peno, 1 pondu prea hartie, 2 luminari, 1 fiotoriu de cincinet, 1 fiotoriu de peno, 1 pondu de brusca, 1 luminari, 1 termometru, 1 inelustiu metalic, 1 instrumentu de facut focu, 1 stergatoru de peno si un substrat de orologie si practice, totu frumosu si elegantu lucratu, prea-frumosu, este pretinutu a 1000 de bucati 1,20, 1,50, 1,80 or.

Pulvere de negrela nou inventata, mestecata numai cu apa produsu calu mai esculente negrele in tozna, 1 cutioru 20 cr.

Modeluri pentru deprinderi in seriere ordinaru si enigrame, pentru inventatori si scolaru, 1 fiotoriu, formatu micu, cu 12 exemplare de diferele seriori 10 or., 1 f. 15 or. formatu mare cu 30 exemplare posse scrisore caligrafica 65 cr. — Modeluri pentru a inventa curandu desemnul, metodusu celu mai nou, pentru incepatori si diluant, aligatul dupa placu costa 1 f. 10, 15, 25 cr.

Completa scola de desemn in 6 fascicule, editate de unu renumitul maestru de desemn, incependa de la prima liseanu (istrasne).

In acesta calitate se potu capeta numai la

A. FRIEDMANN in Vien'a, Praterstrasse Nr. 26.

dovedesce, ca dinsulu stă facia cu ori-ce concurentia, si cu tote ca articolii se anuncia cu pretiuri ne mai auditu de efine, totu-si in calitate ei sunt preste tota acceptarea multiumitoru.

1 or. 5 bucati de peno bane de ocelu.

1 or. 2 bucati de scuturi de peno.

1 or. 1 tezut de scrisu.

1, 2, 3, 5 or. difereste artificie parfumate de focu benzinger de casa.

2 or. 1 lingura de casă de metalu suflatu cu argintu.

2 or. 1 buc. sapunu de toaletta, finu.

2 or. 1 fiotoriu de chelti practice.

3 or. 1 pera de unsu.

3 or. 1 cartecie papurislu de sigari de Havann'a

8 or. 1 incoptatoru patentatu de calcuani si manu-

nusie.

8 or. 1 buc. gummi de rasu.

8 or. 1 masina de infatru.

2 or. 1 calendaru perpetuu.

2 or. Una cartecie dasu de notitie.

3 or. 1 buc. cartecie dasu de sigillata cu miresu placutu

8 or. 1 tasa de chimbata.

8 or. 1 scaparitoru finu de posunaru, plina cu sprin-

dato de cera.

3 or. 1 facon de Negrela vienesu progressiva.

4 or. 1 buc. provaduri (rame) elegante pentru fotogra-

fiere.

4 or. 1 cutia de colori cu 12 colori d'impreuna

4 or. cu pimant'a.

4 or. Una